

Р. Шишка,

доктор юридичних наук, професор,
академік Академії наук вищої школи України,
завідувач кафедри господарського права і процесу
Юридичного інституту Національного авіаційного університету

АКТУАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ВІД ПЛАГІАТУ В УКРАЇНІ*

Серед численних перешкод, які в умовах сьогодення стають на заваді формування цивілізованого ринку інтелектуальної власності, є плагіат. Негативні наслідки плагіату виявляються в погіршенні якості результатів інтелектуальної, творчої діяльності, навчальної літератури, ефективності наукових досліджень тощо.

Попри широке висвітлення проблемних питань виявлення випадків плагіату як у вітчизняній, так і зарубіжній практиці, комплексні дослідження цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності від плагіату в Україні не проводились, що підкреслює актуальність, практичну цінність рецензованої монографії.

Монографія відзначається досить вдалою структурною побудовою та включає п'ять розділів, у яких об'єднано чотирнадцять підрозділів. Послідовне викладення матеріалу дало авторці змогу достатньо змістовно розкрити загальні теоретичні питання сутності, ключових ознак плагіату, а також визначити особливості вчинення плагіату в різних сферах наукової, творчої діяльності.

Варто позитивно оцінити спробу авторки визначити місце плагіату в системі порушень немайнових прав інтелектуальної власності, що стало можливим завдяки розкриттю сутності й зіставленню таких категорій, як «привласнення авторства», «примус до співавторства», «приписування автор-

ства», «примус до відмови від авторства».

Обґрунтованим є підхід авторки до визначення плагіату як порушення не лише немайнових прав, а й майнових прав інтелектуальної власності, яке виявляється, зокрема, у неправомірному використанні об'єкта інтелектуальної власності.

У третьому розділі авторка приділила увагу характеристиці окремих видів плагіату. Ураховуючи, що в наукових дослідженнях плагіат класифікується за різними підставами, важливе теоретичне значення має запропонована в монографії узагальнена класифікація плагіату.

Не викликає сумнівів актуальність захисту прав інтелектуальної власності від плагіату в науковій сфері, у зв'язку з чим заслуговують на увагу пропозиції авторки щодо уточнення категорії «академічний плагіат», визначення засобів запобігання плагіату в наукових роботах студентів.

Актуальною проблемою сьогодення є недобросовісна практика у сфері реклами, унаслідок якої з'являються однакові рекламні повідомлення, замовниками яких є різні суб'єкти господарювання, котрі в більшості випадків є конкурентами. З урахуванням того, що в результаті неправомірного використання рекламних матеріалів можуть порушуватись права різних суб'єктів – замовників, виробників, споживачів реклами, практичну цінність має дослідження в монографії особливостей

* Рецензія на монографію Ульянова Г.О. Цивільно-правовий захист прав інтелектуальної власності від плагіату (проблеми теорії) / Г.О. Ульянова. – Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2015. – 348 с.

порушення прав інтелектуальної власності в рекламній сфері.

Заслужують на увагу положення монографії щодо самозахисту прав інтелектуальної власності від плагіату. Адже, завдяки швидкому реагуванню на виявлені випадки плагіату, активній поведінці автора, чий права порушено, можливо набагато швидше вирішити спірну ситуацію, ужити заходів щодо обмеження подальшого недобросовісного використання результатів інтелектуальної, творчої діяльності.

У монографії порушується чимало актуальних питань захисту прав інтелектуальної власності від плагіату. Разом із тим не всі положення й висновки є беззаперечними. Більш повного

розкриття потребує питання плагіату в промисловій сфері та його співвідношення із недобросовісною конкуренцією. На окрему увагу заслуговує проблема привласнення ідеї, яка в монографії висвітлена фрагментарно.

Деякі положення монографії спонукають до подальших наукових досліджень проблем цивільно-правового захисту прав інтелектуальної власності від плагіату

Монографія Г.О. Ульянової є самостійною, завершеною працею, яка буде корисною як для науковців, так і для практичних працівників, авторів, творців, студентів і всіх, кого цікавлять проблеми захисту прав інтелектуальної власності від плагіату.

